

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2018

1020/2018

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tieliikennelain (267/1981) 28 c, 49, 50, 51, 87, 87 b, 87 c, 97, 97 a ja 106 a §, sellaisina kuin ne ovat, 28 c § laissa 75/2015, 49 § laeissa 523/2009, 1291/2009, 624/2010 ja 508/2017, 50 § laeissa 1010/2002 ja 1291/2009, 51 § laissa 568/2016, 87 ja 87 b § laissa 1043/2014, 87 c § laissa 508/2017, 97 ja 106 a § laissa 1291/2009 sekä 97 a § laissa 242/2017, seuraavasti:

28 c §

Vammaisen pysäköintiluvan myöntäminen

Pysäköintilupa voidaan myöntää sellaiselle vaikeasti vammaiselle tai sellaisen vaikeasti vammaisen henkilön kuljettamista varten, jolla on näkövamma tai jonka vammasta aiheutuu haittaa liikuntakyvylle. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä edellytyksenä olevan vamman vaikeusasteesta ja siitä aiheutuvasta haitasta.

Vammaisen pysäköintiluvan myöntää Liikenne- ja viestintävirasto. Hakemukseen on liitettävä lääkärinlausunto 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä ja lausunnon voimassaoloajasta. Lupa myönnetään lääkärinlausunnon voimassaoloajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Lupaviranomainen voi peruuttaa pysäköintiluvan luvanhaltijan hakemuksesta.

Liikenne- ja viestintävirasto voi hankkia myöntämiseen liittyvien tehtävien hoitamiseksi tarvittavia palveluja Suomessa toimivilta yksityisiltä tai julkisilta palvelun tuottajilta. Palvelutehtävä voi sisältää hakemusten vastaanottamisen, niiden vireilläolon ja käsittelyn edellyttämät tehtävät sekä pysäköintiluvan luovuttamisen, jollei sitä postiteta hakijalle. Palvelutehtävän hoitamiseen sovelletaan mitä ajokorttilaissa (386/2011) säädetään ajokortin, ajokorttiluvan ja eräiden muiden lupien myöntämiseen liittyvien tehtävien hoitamisesta palvelutehtävänä, palvelun tuottajan luotettavuudesta, palvelutehtävää koskevasta sopimuksesta sekä hakemusasian vireille saattamisesta ja lääkärinlausunnon toimittamisesta.

49 §

Liikenteen ohjaajat

Liikenteen ohjaajana toimii poliisimies. Tiellä suoritettavien puolustusvoimien harjoitusten aikana liikennettä ohjaa sotilaspoliisi tai tähän tehtävään määrätty sotilashenkilö. Rajavartiomiehen osallistumisesta liikenteen ohjaukseen säädetään rajavartiolaissa (578/2005).

Poliisi voi oikeuttaa työsuojelutarkastajan ohjaamaan liikennettä poliisin ja työsuojeluviranomaisten yhdessä tiellä suorittamassa moottoriajoneuvon kuljettajan ajo- ja lepoaikojen valvonnassa.

Liikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi liikenteen ohjaajina toimivat myös henkilöt, jotka:

- 1) Liikenne- ja viestintävirasto määrää ohjaamaan liikennettä tien ja rautatien tasoristeyksessä;
- 2) kunnallinen viranomainen määrää ohjaamaan liikennettä paikassa, jossa raitiovaununliikenteestä voi aiheutua vaaraa tai haittaa muulle tieliikenteelle;
- 3) liikenteen ohjauksesta vastaava viranomainen määrää ohjaamaan liikennettä tiellä tai sen läheisyydessä tehtävän työn tai tutkimuksen vuoksi;
- 4) Liikenne- ja viestintävirasto tai poliisi määrää ohjaamaan liikennettä erikoiskuljetuksessa;
- 5) poliisi määrää ohjaamaan liikennettä laajan ja pitkäkestoisen liikennemuutoksen vuoksi;
- 6) poliisi määrää tilapäisesti ohjaamaan liikennettä urheilukilpailujen, kansanjuhlien, näyttelyiden tai muiden vastaavien syiden vuoksi;
- 7) poliisi määrää ohjaamaan liikennettä lauttapaikalla, pysäköintialueella tai -laitoksessa;
- 8) poliisi määrää ohjaamaan liikennettä onnettomuuden tai muun vastaavan syyn vuoksi;
- 9) pelastusviranomainen tai muu pelastustoiminnan johtaja määrää ohjaamaan liikennettä, kun tehtävä liittyy pelastuslain (379/2011) mukaiseen avustamiseen pelastustoiminnassa.

Viranomainen voi määrätä liikenteen ohjaajan tiettyä tehtävää varten taikka määrääjäksi. Liikenteen ohjaajana toimivan henkilön on oltava täysi-ikäinen, hänen on annettava suostumuksensa tehtävään ja hänellä on oltava tehtävän edellyttämä asiantuntemus.

Liikenteen ohjaajaksi 3 momentin 1–5 kohdan perusteella määrättyä henkilöltä edellytetään tehtävään määräävän viranomaisen hyväksymää liikenteen ohjaajan koulutusta.

Liikenteen ohjaajalla on oltava selvästi erottuva vaatetus, joka vastaa standardin SFS-EN 471 tai SFS-EN ISO 20471 vaatimuksia. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset erikoiskuljetuksen liikenteen ohjaajan vaatetuksen näkyvyysvaatimuksista.

Liikenteen ohjaajaksi määrättyyn henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

50 §

Liikenteen ohjauslaitteet

Liikennemerkkeillä, liikennevaloilla ja muilla liikenteen ohjauslaitteilla osoitettavista käskyistä ja kielloista ja niiden muusta merkityksestä sekä eri kielten käyttämisestä liikennemerkkeissä ja muissa liikenteen ohjauslaitteissa säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella annetaan tarpeelliset säännökset liikennemerkkeistä ja muista liikenteen ohjauslaitteista sekä niiden käytöstä. Liikenne- ja viestintäministeriö voi kokeilutarkoituksessa vahvistaa käytettäväksi valtioneuvoston asetuksista tai liikenne- ja viestintäministeriön asetuksista poikkeavia liikenteen ohjauslaitteita.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä liikenteen ohjauslaitteiden väreistä, rakenteesta ja mitoituksista ja se voi myöntää poikkeuksia näistä määräyksistä.

Liikenteen ohjauslaitteen asettaminen

Liikenteen ohjauslaitteen asettaa maantielle toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Väyläviraston ohjauksen perusteella. Kunta asettaa liikenteen ohjauslaitteen kadulle, rakennuskaavatielle, torille ja muulle vastaavanlaiselle liikennealueelle. Ennen pysyväksi tarkoitettun liikenteen ohjauslaitteen asettamista kunnan on varattava poliisille tilaisuus antaa lausuntonsa asiassa.

Muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle tielle liikenteen ohjauslaitteen asettaa tienpitäjä saatuaan siihen kunnan suostumuksen, jota ei kuitenkaan saa ilman pätevää syytä evätä. Suostumusta ei tarvita tien kunnan taikka tiellä tai sen vieressä tehtävän työn vuoksi tarpeellisten tilapäisten liikennemerkkien asettamiseen.

Taajamaa osoittavan liikennemerkin käyttämisestä päättää kunta kuultuaan maanteiden osalta toimivaltaista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta. Sanotun liikennemerkin asettaa maantielle toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, muulle tielle kunta.

Rautatien tasoristeyksen kohdalla olevien liikennevalojen, sulkua- ja varoituslaitteiden sekä tasoristeystä osoittavien liikennemerkkien asettamisesta, kunnossapidosta ja kustannusvastuusta säädetään ratelain (110/2007) 89 §:ssä.

Ajoneuvon mitat, massat ja kuormaaminen

Ajoneuvo on kuormattava siten, ettei kuorma voi vaarantaa henkilöitä, vahingoittaa omaisuutta, laahata maata, pudota tielle, pölytä häiritsevästi tai aiheuttaa muuta siihen verrattavaa haittaa taikka synnyttää tarpeetonta melua.

Ajoneuvossa tai ajoneuvoyhdistelmässä ei saa kuljettaa useampaa henkilöä kuin ajoneuvon sallittu henkilökuorma on, ellei erikseen toisin säädetä.

Ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä ei saa mitoiltaan eikä massaltaan olla suurempi eikä siinä saa kuljettaa suurempaa tai painavampaa kuormaa kuin tiellä yleisesti sallittuja mittoja ja massoja koskeissa säännöksissä säädetään tai niiden nojalla myönnettyssä poikkeusluvassa sallitaan.

Ajoneuvolle ja ajoneuvoyhdistelmälle tiellä yleisesti sallituista mitoista ja massoista, yleisesti sallituista mitoista poikkeamisen merkitsemisestä, hinattavan ajoneuvon kytkennän ehdoista, ajoneuvon kuormaamisesta, kuorman varmistamisesta, hinaamisesta sekä näistä myönnettävistä poikkeuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää poikkeuksen muualla kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon mitoista ja massoista annetuista säännöksistä. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään Liikenne- ja viestintäviraston myöntämien poikkeusten voimassaoloajasta ja tarvittaessa muista ehdoista, vastavuoroisuuden noudattamisesta poikkeuksia myönnettäessä sekä muista poikkeusten myöntämisen edellytyksistä.

Säännösten tai määräysten vastaisesti kuormatun ajoneuvon saa kuljettaa liikenteen valvojan sopivaksi katsomaan paikkaan ylikuorman purkamiseksi tai virheellisen kuormauksen korjaamiseksi.

Eläinten kuljettamisesta moottorikäyttöisellä ja hinattavalla ajoneuvolla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

Erikoiskuljetuksen suorittaminen

Edellä 87 §:stä poiketen erikoiskuljetuksen saa suorittaa edellyttäen, että riittävässä määrin ehkäistään kuljetuksesta aiheutuva vaara ja haitta. Erikoiskuljetuksen yhteydessä on tarvittaessa käytettävä varoitusajoneuvoja ja liikenteen ohjaajia.

Erikoiskuljetuksessa kuorma on kuormattava sellaiseen ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmään, jolla kuljettaessa ei tarpeettomasti ylitetä tiellä yleisesti sallittuja mittoja eikä massoja. Ensisijaisesti on vältettävä sallitun leveyden ylittämistä ja toissijaisesti korkeuden ylittämistä.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset:

- 1) erikoiskuljetuksessa sallituista ajoneuvoista ja ajoneuvoyhdistelmistä sekä erikoiskuljetuksessa sallittavista kuormista;
- 2) erikoiskuljetusyhdistelmissä käytettävien ajoneuvojen kytkentävaatimuksista;
- 3) erikoiskuljetuksessa sallituista mitoista ja massoista sekä erikoiskuljetuksena kuljetettavan kuorman kuormaamisesta;
- 4) erikoiskuljetuksena kuljetettavan kuorman merkitsemisestä;
- 5) muun kuin jakamattoman kuorman kuljettamisesta erikoiskuljetuksessa;
- 6) erikoiskuljetuksessa noudatettavista nopeusrajoituksista;
- 7) varoitusajoneuvojen ja liikenteen ohjaajien käyttämisestä erikoiskuljetuksessa, peräkkäisten erikoiskuljetusten kuljettamisesta ryhmänä sekä ehdoista erikoiskuljetuksesta aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi sekä muista turvallisuusvaatimuksista.

Erikoiskuljetukseen käytettävää ajoneuvoa koskevista teknisistä vaatimuksista sekä ajoneuvon varusteista ja hyväksymisestä säädetään ajoneuvolaissa ja sen nojalla.

Erikoiskuljetuslupa

Erikoiskuljetukseen on oltava erikoiskuljetuslupa, jos kuljetus ylittää tiellä yleisesti sallitun massan tai merkittävästi tiellä yleisesti sallitun mitan. Erikoiskuljetuslupa edellyttää kuitenkin myös tiellä yleisesti sallitun mitan ylittävään kuljetukseen, jos erikoiskuljetukseen käytetään muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröityä tai käyttöön otettua ajoneuvoa. Lisäksi erikoiskuljetuslupa vaaditaan, jos liikenneturvallisuus on erityisesti varmistettava kuljetuksen laadun vuoksi tai muusta erityisestä syystä taikka jos kuljetusreitti, jolla kuljetus on mahdollinen, on määritettävä.

Erikoiskuljetusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) kuljetusta ei voida millään ajoneuvolla tai ajoneuvoyhdistelmällä kohtuullisesti suorittaa ylittämättä tiellä yleisesti sallittua mittaa tai massaa;
- 2) ei ylitetä ajoneuvon eikä ajoneuvoyhdistelmän liikenteessä käytettäväksi hyväksytyä massaa eikä valmistajan sallimaa massaa;
- 3) ei ylitetä tienpitäjän tielle eikä tielaitteelle määrittämää kantavuutta;
- 4) kuljettaminen on tielaitteiden estämättä mahdollista tai ne ovat tarvittaessa kuljetusta varten tilapäisesti poistettavissa; ja
- 5) kuljetukseen käytetään sellaista ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää, jolla luvanvaraisen erikoiskuljetuksen suorittaminen on turvallista.

Siirtomerkein varustettua erikoiskuljetusajoneuvoa varten saa myöntää erikoiskuljetusluvan vain ajoneuvon tilapäiseen siirtoon kuormaamattomana. Kuormana saa kuitenkin kuljettaa kyseiseen ajoneuvon kuuluvia osia ja varusteita.

Erikoiskuljetusluvan myöntää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Erikoiskuljetusluvassa voidaan asettaa kuljetuksen reittiä, ajankohtaa ja muita kuljetuksen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi sekä liikenneympäristön suojaamiseksi tarvittavia ehtoja.

Erikoiskuljetusluvan myöntämiseksi muussa valtiossa kuin Suomessa rekisteröidylle tai käyttöön otetulle ajoneuvoyhdistelmälle on oltava raskaan kaluston rekisteröintikatsastuksia suorittavan katsastustoimipaikan antama todistus siitä, että ajoneuvoyhdistelmä täyttää erikoiskuljetusyhdistelmää Suomessa koskevat vaatimukset. Todistus on oltava, jos yksikin ajoneuvo yhdistelmässä on ulkomainen. Katsastustoimipaikan antamaa todistusta ei kuitenkaan tarvita ETA-valtiossa rekisteröidyltä tai käyttöön otetulta ajoneuvoyhdistelmältä, jos yhdistelmälle on rekisteröintivaltiossa annettu todistus, josta lupaviranomainen voi todeta erikoiskuljetusluvan edellytysten täyttymisen. Suomen- tai ruotsinkielinen todistus taikka todistuksen virallinen suomen- tai ruotsinkielinen käännös on vaadittaessa esitettävä liikenteenvalvojalle.

Lupaviranomainen voi peruuttaa erikoiskuljetusluvan määrääjäksi tai kokonaan, jos luvanhaltija ei noudata erikoiskuljetusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai erikoiskuljetusluvassa asetettuja ehtoja taikka luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Luvan peruuttamisen sijasta luvanhaltijalle voidaan antaa huomautus tai kirjallinen varoitus, jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset erikoiskuljetusluvan myöntämisen edellytyksistä sekä siitä, milloin kuljetus edellyttää erikoiskuljetuslupaa.

97 §

Muut liikenteen valvojat

Liikenne- ja viestintäministeriön liikennettä valvomaan määräämällä virkamiehellä on virkatehtävissään sama toimivalta kuin poliisimiehellä 93–96 §:n mukaan.

Liikenne- ja viestintävirasto ajoneuvojen mittoja, massoja ja kuormituksia valvomaan määräämällä virkamiehellä on näissä virkatehtävissään sama toimivalta kuin poliisimiehellä 93, 94 ja 96 §:n mukaan. Sama toimivalta on tulli- ja rajavartiolaitoksella liikenteen valvontaan liittyvässä virkatehtävässä.

97 a §

Liikenteen painonvalvontalaitteen asettaminen

Tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisissa ja kansainvälisissä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisissä liikenteessä sallituista painoista annetun neuvoston direktiivin 96/53/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/719 10 d artiklassa tarkoitettua painonvalvontalaitteen asettaa:

- 1) maantielle toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus;
- 2) kadulle, torille ja muulle vastaavalle liikennealueelle kunta;
- 3) muulle kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulle tielle tienpitäjä;
- 4) tilapäistä käyttöä varten poliisi, rajavartiolaitos tai tullimies.

Edellä 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettua tienpitäjän ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava tieto laitteesta poliisille, Väylävirastolle sekä Liikenne- ja viestintävirastolle, jolle on toimitettava myös tiedot laitteen keräämistä valvontamääristä ja ylikuormista.

106 a §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta poliisin ja toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Liikenne- ja viestintäviraston antamaan päätökseen, säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996), jollei toisin erikseen säädetä. Poliisin ja toimivaltaisen elinkeino-, liikenne-

1020/2018

ja ympäristökeskuksen antama päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner